

Nieuwsbrief 2024/04

Van de voorzitter (1)

Niet geschoten is altijd mis

Amicitia kan in veel groepen nog best wat leden erbij krijgen. Dus alle reden om weer te starten met een beginnerscursus. Wie weet komen daar ook weer veel leden voor Amicitia uit. Harry van Daelen, helaas plotseling overleden, had mij nog verteld dat hij een nieuwe leraar kon aanbevelen. Hans Stubbé was de naam.

Wij namen contact met hem op en door het zoeken in zijn agenda en de vrije momenten voor een beginnersgroep in Amicitia vast te stellen, kwamen we uit om beurtelings op de donderdag- en de zondagavonden een cursus te starten. Dat was best spannend. Zouden daar wel cursisten voor te vinden zijn? Les in de avond geeft echter ook mensen die nog werken de gelegenheid om mee te doen. Dus, vanuit de gedachte 'niet geschoten is altijd mis' zijn we met de werving begonnen. En wat een succes is het geworden. Liefst 24 cursisten gaan in september met de bridgecursus beginnen en dan hebben we zelfs bij het schrijven van dit stukje nog vijf cursisten op de wachtlijst staan. Om in de spreekwoorden sfeer te blijven: wie waagt die wint. We wensen alle cursisten een leuke, leerzame tijd toe. En met Hans gaat dat vast lukken!

Van de voorzitter (2)

Inmiddels hebben we met de Tuinenbridge alweer de traditionele opening van het bridgeseizoen achter de rug. Wat een succes ook weer. Geweldige sfeer, prachtige tuinen, heerlijke hapjes, fijne barhulpen en volop zon.

Afsluitend met een heerlijke Indische maaltijd maakten we, met elkaar, de naam Amicitia helemaal waar.

De bridgegroepen zijn ook alweer van start gegaan. Kortom, het nieuwe bridgejaar draait alweer op volle toeren en is alweer op weg naar het volgende hoogtepunt: het komende Bridgeweekend in hotel Bunderkamp in Wolfheze. 'Never a dull moment' denk ik, nu even met de benen omhoog...

Jacqueline Jurna-Collignon

Warme woorden van dank

Na het overlijden van onze bridgedocent Harry van Daelen ontvingen we vorige maand bericht van de nabestaanden. “De voorbereidingen voor de start van het nieuwe bridgeseizoen zijn vast in volle gang”, schrijft Ine Sijben aan onze voorzitter Jacqueline Jurna-Collignon. “Hopelijk hebben jullie weer veel cursisten weten aan te trekken. Harry was altijd vol lof over de club. Graag zouden we een woord van dank in de nieuwsbrief willen plaatsen”, aldus Ine, mede namens Hanneke en Marijn. Uiteraard voldoen wij graag aan dit verzoek.

Lieve mensen van de bridge,

Jullie steun en warmte middels de talloze kaarten en berichtjes, waarbij jullie in gedachten bij Harry, bij ons en bij elkaar waren, jullie aanwezigheid bij de condoleance, jullie aanwezigheid bij het afscheid, jullie steun in welke vorm ook, het heeft ons goed gedaan.

Harry was altijd heel enthousiast over de clubleden en cursisten. De verbondenheid en betrokkenheid, de vriendschappen die verder gingen buiten het clubgebouw werden door Harry als zeer waardevol ervaren.

Bridgen (en daarbij vaak ook nog lekker eten) kan tenslotte overal, op de club, thuis bij de leden en cursisten.

Harry heeft het heel gezellig gehad met jullie, ook daarvoor dankjewel.

Warme groet,
Hanneke, Marijn, Ine
24 augustus 2024

Bridgeweekend in hotel De Buunderkamp (1)

Het Bridgeweekend vindt deze jaargang plaats van vrijdag 27 tot en met zondag 29 september. Na de afzegging van het hotel op landgoed Avegoor krijgen we voor dezelfde prijs een comfortabel verblijf aangeboden in viersterren **Hotel-Restaurant De Buunderkamp** in Wolfheze. De

deelnemers zijn inmiddels door Marianne Bronsveld, de drijvende kracht achter het Bridgeweekend, van deze wijziging op de hoogte gebracht. Er is trouwens nog plek voor één bridgekoppel. U kunt zich aanmelden bij Marianne Bronsveld: mac.bronsveld@gmail.com.

Het management van het landgoed Avegoor bleek een dubbele boeking te hebben gemaakt. Wij kregen gelukkig snel een goed nieuw alternatief aangeboden. Het hotel ligt midden op de Veluwe en dichtbij de gezellige stad Arnhem. Het gastvrije hotel beschikt over comfortabele hotelkamers en wellnessfaciliteiten zoals een binnenzwembad. Op zonnige dagen is het goed vertoeven op het buitenterras.

Bridgeweekend in hotel De Buunderkamp (2)

Het natuurgebied van Het Nationale Park De Hoge Veluwe is een prachtig park waar bossen, zandverstuivingen en uitgestrekte heidegebieden te bewonderen zijn. Perfect voor het maken van wandelingen en mooie fietstochten. Een bezoek aan Burgers' Zoo behoort tot de mogelijkheden. Voor nostalgie bent u bij het Nederlands Openluchtmuseum in Arnhem aan het juiste adres. Beide op een steenworp afstand van ons hotel.

In de historische binnenstad van Arnhem is het bij mooi weer ook goed toeven, bijvoorbeeld op een terras op de Korenmarkt, in de Steenstraat of in een kroeg in het roemruchte Spijkerkwartier. Iets verder, maar goed aan te rijden, ligt het gerestaureerde Paleis 't Loo in Apeldoorn op u te wachten, Kortom, het belooft een topweekend te worden!

Nieuwe biedboxen en speelkaarten

Vraag een bridgespeler naar zijn of haar grootste ergernis, dan is de kans groot dat u als antwoord krijgt: de speelkaarten zijn smoezelig, beetje vettig ook. Ja, dat kan gebeuren, met soms een hapje en een drankje tussen de bedrijven door. Maar ook uiteraard door het veelvuldig gebruik.

Ook de geplastificeerde vullingen van de biedboxen voelen soms verfrommeld aan. Dat geldt vooral voor de veel gebruikte, zoals de 1 klaverkaart. En soms is de partner een bron van ergernis, maar daar kunnen wij als bestuur niets aan doen.

Voor wat betreft de speelkaarten en de biedingboxen heeft het bestuur besloten nieuwe exemplaren aan te schaffen. Er worden 8 sets (dus totaal 32) complete geplastificeerde vullingen gekocht. De plastic boxen worden gecontroleerd. Indien nodig, worden ze omgewisseld met boxen uit de kast. Verder zullen we volgend jaar

deze actie herhalen, zodat er straks voor 16 tafels nieuw materiaal is. Er worden nieuwe speelkaarten aangeschaft, dat gebeurt nog voor eind september.

Zware tijden voor onze tuin (1)

Na eerder tuinonderhoud deze jaargang stapten we goedgehumtst de zomer tegemoet. Laat de natuur haar gang gaan, dan komt alles goed met de nieuwe kleurrijke aanplant. Even voortvarend wortel schieten, lekker nestelen in aarde, volop water, van boven en uit de kraan, en voeding uit de bodem. Kortom, groeien maar!

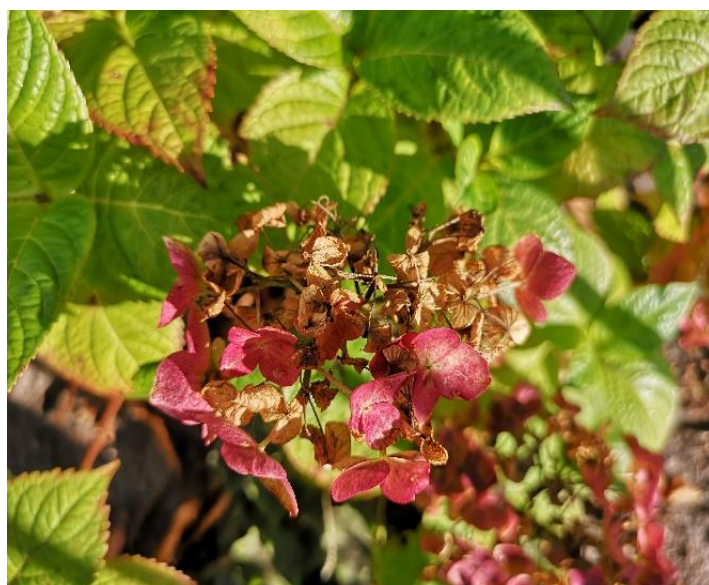

Aan water was aanvankelijk geen gebrek. Maar na de hittegolven, alweer dat vermaledijde klimaat, in de maanden juli en augustus liet onze doorgaans fraaie tuin een minder aantrekkelijk plaatje zien. Planten hingen met 'het hoofd' naar beneden, somber en in schaamte voor de vele eigen bruine blaadjes en die van hun medebewoners. De groene blaadjes van enkele maatjes, onder wie de nieuwe hortentia's, zagen er eveneens zorgwekkend uit. En wellicht nog erger, onze ijdele plantjes misten de dagelijkse complimentjes van voorbijgangers uit de wijk.

Zware tijden voor onze tuin (2)

Secretaris Marianne van Rossum zag dit alles met lede ogen aan. “Vanmiddag fietste ik langs Amicitia en keek in de tuin. Ik ben geschrokken. Nu weet ik, het is warm. En jawel, het was middag. Maar... droogte bij de laatstelijk nieuw aangeplante hortentia's, één ervan is al verwijderd. De zorgvuldig gepote rododendrons hadden al gekrulde blaadjes.”

“Ik maak me zorgen over de beregening, vraag me af of de slangen wel water geven?”, zo luidde de noodkreet van Marianne van Rossum. Een scherpe waarneming, want nader onderzoek heeft uitgewezen dat de beregening verbetering behoeft.

Marianne van Rossum heeft in augustus dapper met menig emmer water door onze tuin gesjouwd! In de

hoop nog meer schade te voorkomen. “En inderdaad, ik zie dat de blaadjes van de rododendrons zich weer ontvouwen. Dat is dus hoopvol”, aldus de secretaris. U begrijpt het, het is uiteraard niet de bedoeling dat de bestuursleden een extra taak als waterdrager erbij krijgen.

Zware tijden voor onze tuin (3)

Het bestuur gaat derhalve voor een betere bewatering van de tuin. Dat geldt voor meerdere zones. Immers, het zou fijn zijn als de hortensia's die tegen het huis aanstaan, ook bewaterd worden. Aan de zijkant van het huis, waar een slang loopt, staan ook mooie planten die met het huidige klimaat om water smeken. Daarnaast staan pal tegen het hek witte stamroosjes. Ook die planten

waren aanvankelijk kurkdroog, het wordt nog spannend. En dus bekijkt het bestuur nu in overleg met onze hovenier of ook de tuin aan de gehele zijkant en voorkant van onze sociëteit beter bewaterd kan worden? Wordt vervolgd.

Editie 2024: de warmste Tuinenbridge (1)

Met 32 bridgekoppels en bijna vijftig aanmeldingen voor de Indische rijsttafel na afloop bewijst de Tuinenbridge nog steeds in het indrukwekkende rijtje van de jaarlijkse hoogtepunten van ons bridgejaar te horen. Het volgende juweeltje dient zich alweer snel aan: het Bridgeweekend in het Gelderse Wolfheze, vlakbij de gezellige stad Arnhem.

Goed, zover is het nog niet, eerst maar even terugblikken op die hele warme eerste zondag van september. Warm? De temperatuur steeg in De Bilt naar 29,8 graden Celsius. Daarmee was het officieel de warmste 1 september ooit gemeten. In sommige bridgetuinen reikte het kwik zelfs boven de grens van 30 graden en dus tot tropische temperaturen. Een zomers hoedje

voor een beetje schaduw is deze keer geen overbodige luxe. En tevens, zo stellen deze dames, een pleidooi om bij de volgende editie massaal met een zomerse chapeau te verschijnen. Met eeuwige roem voor het mooiste, elegantste of origineelste exemplaar.

Naast het bridgespel staat vandaag, hoewel soms 'vanwege het fatsoen' ontkend, 'het gluren bij de burens' nadrukkelijk centraal. Het stemt natuurlijk tot tevredenheid dat onder de deelnemers vooral veel complimenten zijn te beluisteren.

Editie 2024: de warmste Tuinenbridge (2)

Derhalve ook op deze plaats dank aan onze leden – met meer en minder groene vingers, soms met ondersteuning van een tuinman – die hun landgoed(je) beschikbaar stellen. De veelal charmante gastdames en een enkele gastheer tonen zich op de verschillende locaties ware toppers in gastvrijheid. Met de hoge temperaturen worden bijvoorbeeld de smakelijke hapjes met meloen zeer gewaardeerd.

Voor meerdere deelnemers vormt de Tuinenbridge de eerste gelegenheid om na het zomerreces de vaardigheden weer even wakker te kussen. Dat komt goed uit, want de start van de reguliere speelavonden begint al een dag later. De betere bridgers komen ook tijdens deze editie weer bovendrijven, maar volgens een merkwaardig repeterend fenomeen, willen de bridgekastjes voor de registratie wederom niet meewerken. Ach, deelnemen is belangrijker dan winnen, nietwaar?

Spelleider Peter Laats besluit de prijzen te verloten. Ook goed!

Editie 2024: de warmste Tuinenbridge (3)

Tuinen, zo weten we inmiddels, zeggen veel over hun eigenaren. Soms met meer groene vingers, soms met minder of helemaal geen. Milieubewust, met een klein hoekje voor de moestuin, kruiden vers voor in de keuken. Of soms een tikkeltje lui of gewoon gemakzuchtig, geen zin dus, weinig gras betekent immers weinig maaien. Hoe dan ook, we hebben weer volop genoten van de groene pareltjes van onze leden. Al wordt soms ook een 'koeler' onderkomen binnenshuis gewaardeerd.

Editie 2024: de warmste Tuinenbridge (4)

Over de kwaliteit van de Indische rijsttafel van de Rijswijkse Pasar Makan niets dan goeds. Op tijd geleverd en geserveerd, dus voldoende warm. Altijd een spannend moment. Van de rendang tot de stokjes saté en van de kroepoek tot het Indisch gemengd zuur, alles smaakt uitstekend! Veel deelnemers kiezen deze keer voor een stoel buiten op de plaats. Want wat hebben we vandaag een mooi weertje!

Hoofdrol voor 'de Joeles' op slotavond (1)

De ervaren bridgers onder ons weten maar al te goed dat 'als de Joeles meedoen, Leiden in last is'. De bridgekwaliteiten van Marlies en Hans Joele, moeder en zoon, staan namelijk bepaald niet ter discussie. Met messcherpe biedingen

en 'speels gemak' werkte het succesvolle koppel op de laatste vrijdag van de Zomeravondbridge de 24 spellen af. De vraag is niet of maar met hoeveel procentpunten dit vriendelijke bridgepaar de 60% overschrijdt.

Welnu, na een zuinige deelname van vier speelavonden voltooien Marlies en Hans Joele de Zomeravondbridge-editie van 2024 met een keurig gemiddelde van 64,182%. In plaats van op lauweren te rusten en de troon te bestijgen, verrassen Marlies en Hans de dertig

deelnemers van de slotavond met heerlijke aardbeien in een dip van room! Het was smullen waarvoor veel dank. Hoe leuk is het als de winnaars trakteren!

Hoofdrol voor 'de Joeles' op slotavond (2)

Overigens, eervol tweede werden Berendet en Jan de Pree met een mooi percentage van 57,058% na zes speelavonden. Koppel Marianne Bronsveld en Bob van der Ham completeren het podium – om nog even in een olympische stemming te blijven – met een eervolle derde plaats na deelname aan vier speelavonden en 56,875%. Ondanks deze fraaie scores mag duidelijk zijn dat de olympische gedachte dat 'deelnemen belangrijker is dan winnen' tijdens de Zomeravondbridge overheerst. Dank aan de organisatie!

Zo kwam er een eind aan de serie van de Zomeravondbridge van vrijdag 5 juli tot en met 23 augustus. Het aantal deelnemers viel deze editie een tikkeltje tegen. Met doorgaans een maximum van zes tafels werden de bezoekersaantallen van het afgelopen jaar verre van

geëvenaard. Ook viel het de analisten op dat er weinig 'buitenleden' hebben deelgenomen. Helaas was zo nu en dan een 'stilzit' noodzakelijk, maar getuige de foto hadden deze twee heren daar bepaald geen moeite mee. Tijd voor een biertje!

Maurits Kropveld: pettenboer, bankdirecteur, Officier van Oranje Nassau én tuindersknecht (1)

We schrijven het jaar 1923. De fotograaf legt deze dag, 24 februari, op de foto 38 heren vast, voor het merendeel Rijswijkse notabelen. Vermoedelijk ter gelegenheid van de viering van het 25-jarig jubileum van Sociëteit Amicitia. Keurig gekleed in rokkostuum en wellicht klaar om aan te schuiven voor een rijkelijke dis, geserveerd in Hotel Leeuwendaal aan de Haagweg.

Het is feest, de heer M.A. Perk, directeur Gemeentelijke Reiniging Rijswijk, heeft juist op persoonlijke titel de Amicitia-bokaal aangeboden. De beker staat prominent op tafel geplaatst, recht voor de gulle gever. Op de bokaal, te bewonderen op de schoorsteenmantel in onze sociëteit, staat een passende tekst:

**Na al Uw aardsche zwoegen
Zoekt hier slechts Uw genoeg
Laat buiten alle nijd en strijd
Komt vaak in deze sociëteit
Eendrachtig voor gezelligheid**

Het gaat voortreffelijk met Sociëteit Amicitia. In de notulen wordt naar tevredenheid geconstateerd dat het ledenbestand zich prima ontwikkelt. Zo nu en dan keert de roep naar een eigen onderkomen terug. Over vijf jaar, zo kunnen we anno 2024 melden, wordt die vurige wens verwezenlijkt in een voormalig woonhuis aan de Oranjelaan 39.

Maurits Kropveld: pettenboer, bankdirecteur, Officier van Oranje Nassau én tuindersknecht (2)

Hoe dan ook, in 1923 is het tijd voor een feestje in Hotel Leeuwendaal (foto). Niet alleen vieren de heren hun zilveren jubileum. Rijswijk ontwikkelt zich in de naoorlogse jaren van een (ooit) meer agrarische gemeenschap verder tot een welvarend dorp, met de historische buitenplaatsen en de nieuwe woonwijken Leeuwendaal en Cromvliet.

Succesvolle ondernemers, topambtenaren, hoger opgeleiden en legerofficieren vinden hier een onderkomen voor hun sociëteit. Ook de amusementsindustrie strijkt neer in ons dorp, met namen als Henri ter Hall en Johan Buziau.

In deze tijden is het geen verrassing dat Sociëteit Amicitia floreert. De sociëteit voorziet duidelijk in een behoefte. Zij aan zij staan de heren in hotel Leeuwendaal: de rentenier, de directeur van de Nederlandse Kabelfabriek in Delft, de koopman in ijzerwaren, de hoofdinspecteur, een chef van de firma Stokvis,

artsen, een geneesheer, de notaris, een hoge ambtenaar, de kapitein der genie, een succesvol makelaar in tabak, de directeur van de Kalkzandsteenfabriek, een topper van Buitenlandse Zaken en ook een 'Controleur Middenstand', zo meldt een bijlage bij de groepsfoto uit 1923.

Maurits Kropveld: pettenboer, bankdirecteur, Officier van Oranje Nassau én tuindersknecht (3)

Die Controleur (van het Regeerings Middenstands Crediet) was, laten we zeggen, een kleine 'faux pas' in de overlevering. De persoon in kwestie, niemand minder dan Maurits Kropveld, sinds 1916 met echtgenoot Naatje Bromet (1878-1975) wonend aan de Koninginnelaan 8 (foto), is vóór 24 februari 1923 reeds directeur van het kantoor van de Algemene Centrale Bank van de Middenstand in Den Haag. In 1927 wordt deze bank opgenomen in de Nederlandse Middenstandsbank.

Voor Maurits Kropveld (foto links en op de groepsfoto tweede rij vanaf links nummer 7, met zijn hoofd naar links gewend) naar het Westen komt, heeft hij al een indrukwekkende loopbaan in zijn geboortestad Coevorden (28 mei 1876) achter de rug. Al vroeg komt hij bij zijn vader in de pettenzaak te Coevorden, die de jongeman tot een fabriek met 60 man personeel weet te ontwikkelen. Hij richt een middenstandsorganisatie (Drentsche en Overijsselsche Exportslachterij) op, alsmede de Middenstands Credietbank en wordt weldra, in 1907 om precies te zijn, gekozen in de gemeenteraad van Coevorden.

Ook in Den Haag had men oog voor zijn daadkrachtige kwaliteiten, die zich ook in sociaal opzicht doen gelden. Maurits wordt vice-voorzitter van de Kamer van Koophandel en Fabrieken in te 's-Gravenhage, voorzitter van de School tot Opleiding van Winkelpersoneel, publiceert een Handboek van de Middenstand en nog veel meer. Hij brengt trouwens in het jubileumjaar 1923 ook een bezoek aan het Vaticaan in Rome als gedelegeerde van de Kamer van Koophandel.

Maurits Kropveld: pettenboer, bankdirecteur, Officier van Oranje Nassau én tuindersknecht (4)

Maurits Kropveld wordt ook voorzitter van de Algemene Middenstands Jeugdorganisatie. Hij heeft altijd veel belangstelling gekoesterd voor maatschappelijke arbeid, vooral onder jongeren en daar waar sociale nood te lenigen is. Het zal u dus niet verbazen dat mede dankzij deze sociale vaardigheid het Koningin Wilhelmina heeft behaagd onze Maurits in 1936 te benoemen tot Officier in de Orde van Oranje Nassau.

Kropveld M

Nbr. 22 Aug. 1936, no. 26, te Rijswijk / L.H. lid en onder-voorzitter van de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor 2 Glycerinehagen (H.F. en Ch.)

overleden te Rijswijk op 16 Februari 1953.

ORDE.	KLASSE.					MEDAILLES.		
	1ste	2de	3de	4de	5de	Goud	Zilver	Brons
Mil. Willemsorde.								
Nederl. Leeuw.				<i>KR</i>				
Oranje Nassau:				<i>59/13</i>				
Roode Kruis Med.								

4195 - '35

*Maurits
Coevorden, 28-5-1876.
Rijswijk lidlaan 9*

Als 4 jaar later, in de vroege ochtend van 10 mei 1940, de Slag om vliegveld Ypenburg de aarde in Rijswijk doet trillen en Leeuwendaal dus op een steenworp afstand getuige is van een zware strijd waarbij veel Nederlandse en Duitse slachtoffers vielen, gaan de tijden ook voor Maurits Kropveld veranderen. Hij en zijn gezin worden al snel geconfronteerd met hun Joodse afkomst. Maurits en zijn echtgenote Naatje moeten onderduiken en worden van adres naar adres verplaatst om uiteindelijk in Zwolle in de Indische buurt tot het einde van de oorlog in een klein kamertje te schuilen voor Duitsers en NSB'ers.

Maurits Kropveld: pettenboer, bankdirecteur, Officier van Oranje Nassau én tuindersknecht (5)

Naatje Kropveld hield het na enige tijd niet meer uit in het piepkleine kamertje. Reden voor het echtpaar om de vele waarschuwingen in de wind te slaan en toch overdag naar buiten te gaan. Via een 'veilige route', waar de Duitse bezetter nauwelijks komt, wisten ze in het

buitengebied van Zwolle te geraken. Genietend van een mooie wandeling strijken ze op een dag op een bankje voor een boerderij aan de Middenweg 107 neer om even uit te rusten. Bescheiden als ze zijn, vraagt het echtpaar aan de 17-jarige Gé Dijk (foto: in het midden) toestemming. Geen probleem en vanaf die eerste kennismaking, medio 1944, worden Maurits en Naatje hier gastvrij onthaald door de tuindersechtpaar Eppe en Lamberta Dijk (foto). De tuinders uit de buurt weten ervan, maar niemand geeft daar ruchtbaarheid aan.

En zo is het tot aan de bevrijding goed gegaan. De heer en mevrouw Kropveld helpen graag mee met het werk op het land en kunnen altijd aan tafel aanschuiven voor een boerenstamppot. Zwolle wordt 14 april 1945 bevrijd. Negen dagen later gaat de hele familie Dijk aardappelen poten in de buurt van Wijthmen. De kust is veilig en dus gaat het echtpaar uit het verre Rijswijk mee. Nadat het karwei is geklaard, neemt Maurits Kropveld op een aardappelbak plaats en haalt een stuk papier en pen uit zijn zak, schraapt zijn keel en begint een gedicht te schrijven. Het gedicht heeft anno 2024 een bijzondere plaats in het archief van het Historisch Centrum Overijssel.

Maurits Kropveld: pettenboer, bankdirecteur, Officier van Oranje Nassau, tuindersknecht (6)

Het was op een dag nog in april

Het was op een dag nog in april / Dat Eppe Dijk aardappelen poten wil
Hij vroeg mij gaat u eens mee / Hier in Zwolle is thans weer vree
De boer is baas weer op zijn lang / De moffen zijn hier overmand
Ze zijn hier gelukkig uitgeraasd / De wereld keek geheel verdwaasd

Als beesten hebben zij hier geleefd / We hebben vaak gerild, gebeefd
Voor roof, geplunder en geweld / Een leven werd met meer geteld
Geen huis of haard was voor hen veilig / Geen Gods gebod was voor hen heilig
Gelukkig zijn ze hier verjaagd / Nu wordt dan ook niet meer geklaagd
Wij zien alleen met angst en vrezen / Hoe zou het in het Westen wezen
God helpe toch die vele mensen / Laat ons dat na gebeden wensen

Wij zijn op het land, er wordt gewerkt / 't is Gods natuur die alles sterkt
De grutto laat zijn roepstem horen / Men hoort geregeld vogelkoren
Hoe vredig rustig is het hier / Dat doet ons goed, dat is plezier
Aardappelen werden nu gepoot / Een gat, een trap en nog een stoot
En verder zorgt de goede Heer / Voor ons toch telken male weer

In ben me dankbaar, ik was mee / Ik voel me rustig en tevree
Ik heb de greep, het gat geslecht / Dijk zei 'Je doet het goed', het leek wel echt
De goede Dijk zo om je heen / Stemt altijd rustig aan elk een
We aten roggebrood met spek / De dag is om, het was ons goed
Het maakt ons sterk en geeft ons moed

Maurits Kropveld: pettenboer, bankdirecteur, Officier van Oranje Nassau én tuindersknecht (7)

Dochter Esther en haar echtgenoot Salomon de Vries, destijds wonend aan de Rembrandtkade 15, worden het transport naar Sobibór niet bespaard gebleven. Het echtpaar wordt in het Poolse vernietigingskamp in juli 1943 vermoord. De meesten die er aankomen, sterven nog dezelfde dag. Hun enige zoon Hein de Vries is eerder al ondergedoken en zal later bij opa Maurits en oma Naatje aan de Eiklaan 9 in huis komen. De oudste dochter Rebecca (Bep) en de jongste, Philipinne Dina (Fini), weten de donkere jaren in veiligheid te overbruggen.

Maurits overlijdt in 1953, acht jaar na de oorlog, op 76-jarige leeftijd. Naatje bereikt in 1975 de eerbiedwaardige leeftijd van 97 jaar. Na de oorlog blijft de band met de familie Dijk bewaard, zoals later ook met de klein- en achterkleinkinderen.

**Bronnen: website MijnStadMijnDorp, de geschiedenis van Overijssel
Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis
Judaica Bulletin Zwolle**

Interview met Gé Dijsselhof-Dijk, website MijnStadMijnDorp, de geschiedenis van Overijssel.

‘Jullie kunnen hier altijd komen hoor’ (1)

Gé Dijsselhof-Dijk (1927) heeft goede herinneringen aan haar jeugd op de tuinderij aan de Middenweg 107 in Zwolle. Bij haar ouders Eppe en Lamberta Dijk was iedereen welkom. Ook het Joodse echtpaar dat in het laatste oorlogsjaar op het bankje naast het huis kwam zitten. “Ik denk nog vaak aan deze mensen, van wie ik veel heb gehouden.”

Toen Gé tijdens de oorlog aan het schoffelen was op de akker naast de ouderlijke boerderij kwamen op een dag een sjofel geklede man en vrouw langslopen. Ze vroegen of ze op het bankje naast het huis mochten

zitten. Gé stemde toe waarna het echtpaar bleef komen, een paar keer per week, tot na de bevrijding. De man en vrouw waren in de zestig en stelden

zich voor als het echtpaar Jansen uit Arnhem. De moeder van Gé had meteen door wat er aan de hand is. 's Avonds bij de broodmaaltijd zei ze tegen haar man en drie kinderen: “Denk erom nergens over praten; deze mensen zijn Joods en zitten hier in de buurt ondergedoken.” Vader Dijk geloofde zijn vrouw niet. “Hij kon zich niet voorstellen dat Joodse mensen zo vrij rond durfden te lopen”, zegt Gé. “Het was een gevaarlijke tijd, en zeker in het laatste oorlogsjaar werden mensen om het minste of geringste neergeschoten.”

‘Jullie kunnen hier altijd komen hoor’ (2)

Hongerwinter

Na de Spoorwegstaking in september 1944 was in het westen van het land een groot tekort aan voedsel en brandstof ontstaan. Veel hongerige kinderen werden ondergebracht bij (boeren)gezinnen in het noorden, die nog genoeg te eten hadden. Bij de familie Dijk woonde gedurende die winter ook een kind: Dientje van Rijswijk. “Het was bij ons net de zoete inval”, zegt Gé (foto rechts). Ook het echtpaar Jansen kwam regelmatig over de vloer. “Mijn moeder deed niets anders dan koken. We hadden elke dag eters. Wij woonden dichtbij wat nu de A28 is, dat was vroeger ook een asfaltweg, maar dat noemden ze toen de Nieuwe Weg. We zagen dagelijks veel mensen met kinderwagens lopen om etenswaren in te doen.”

Bevrijding van Zwolle

In de nacht van 13 op 14 april 1945 vertrokken de Duitsers uit Zwolle, maar niet nadat ze het spooremlacement, de beide IJsselbruggen en de telefooncentrale op hadden geblazen. De Canadezen kwamen via de wijken Wipstrik en Assendorp de stad binnen. Om elf uur in de ochtend kwam het officiële bericht dat de stad was bevrijd waarna er een groot feest losbarstte. De dag na de bevrijding kwam het echtpaar Jansen 's ochtends al om half acht bij de familie Dijk aanlopen. Ze vertelden dat ze geen Jansen heten, maar Maurits en Naatje Kropveld, dat ze Joods waren en ondergedoken hebben gezeten. Gé: “Wij hebben nooit gevraagd waar dat was.” Het werd een vrolijke en ontspannen dag. Maurits en Naatje gingen met de familie Dijk mee om aardappelen te poten op een stukje land in Wijthem. Zittend op de boerenkar schreef Maurits Kropveld een gedicht en gaf dat aan Gé. “Dat is me heel veel waard. Ik verlies liever een heleboel geld, dan dit gedicht”, zegt ze.

‘Jullie kunnen hier altijd komen hoor’ (3)

Speciale plaats

Het echtpaar Kropveld ging na de oorlog weer terug naar huis in Rijswijk. Maurits was directeur van de Middenstandsbank in Den Haag. Na de oorlog bezochten Naatje en Maurits nog regelmatig de boerderij van de familie Dijk. Dochter Gé had een speciale plaats in hun hart. Ze vroegen haar om kindermeisje te worden bij familie van Kropveld in Londen, maar dat zag Gé niet zitten. Wel ging Gé graag uit logeren bij de Kropvelds in Rijswijk. “Mevrouw Kropveld zei één van de eerste keren dat ik daar was tegen mij: Gerrie, je hebt geen idee hoeveel wij van jou houden. We zullen nooit vergeten dat wij van jou op dat bankje mochten zitten. We waren ons leven niet veilig en dan hoor je: Jullie kunnen hier altijd komen hoor.”

Logeren

De eerste tijd na de oorlog ging Gé zo’n vijf keer per jaar op dinsdag naar de Kropvelds toe en op zaterdagmiddag weer naar huis. Gé: “Ik ging dan eerst met een legertruck – de spoorbrug was gebombardeerd - naar Oldebroek en van daaruit met de trein. De Kropvelds lieten mij bijzondere gebouwen zien, waarvan ik nu de namen niet meer weet. Als één van de gebouwen was gesloten, liep meneer Kropveld even weg en regelde dat wij naar binnen konden.” Het contrast met het stadse leven van de Kropvelds en de boerderij was groot: “Als ik in de winter met koud vriezend weer thuiskwam, stonden kisten met aardappelen om de kachel, in plaats van een mooi schemerlampje”, mijmert Gé (foto rechts anno 2020). “Toen ik trouwde en kinderen kreeg, zag ik de Kropvelds maar weinig meer. Maurits Kropveld overleed in 1953 en Naatje in 1975. Sinds mijn kinderen het huis uit zijn, denk ik weer vaak aan ze. Ik zou ze nog zoveel willen vragen.”

Colofon

Redactie: Ralph Julsing

E-mailadres: rjulsing@casema.nl

Tel.: 06-40758524

Heeft u een bericht, een aankondiging of gewoon iets leuks dat u graag wilt delen met de leden van Sociëteit Amicitia, dan kunt u uw bijdrage - het liefst met een foto - naar bovenstaand e-mailadres zenden. Even bellen mag natuurlijk ook. Elke bijdrage voor uw Nieuwsbrief is meer dan welkom.

Vragen, berichten of mededelingen voor het bestuur kunt u natuurlijk richten tot het secretariaat via de website: <https://amicitia-rijswijk.nl/contact>.

Ook kunt u direct een bericht sturen naar e-mailadres: info@amicitia-rijswijk.nl

